Lieta Nr. 11370048716

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē 2016.gada 25.augustā

Aizkraukles rajona tiesa

tiesnese **J.Bebriša**

piedaloties prokurorei **D.Morevai,**

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu saīsinātā procesa kārtībā, kurā pēc **Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas apsūdzēts /pers. A/, personas kods /personas kods/.**

Aprakstošā daļa

/pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), atrodoties alkohola ietekmē.

2016.gada 22.jūlijā ap plkst.17.59 Pļaviņu novada, Aiviekstes pagastā pa vietējās nozīmes ceļu V999 Pļaviņas-Kaķkalns l.km virzienā no autoceļa A6 uz Pļaviņām, /pers. A/, būdams alkohola ietekmē, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (tiesības vadīt transportlīdzekli noteiktā kārtībā nav iegūtas) vadīja viņam nepiederošo automašīnu Suzuki Alto bez transportlīdzekļa reģistrācijas numura zīmes. Kad /pers.A/ vadīto transportlīdzekli apturēja Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Aizkraukles iecirkņa Kārtības policijas nodaļas darbinieks, un, izmantojot portatīvo izelpojamo gaisa kontroles aparātu Alcoquant 6020 plus, /pers. A/ tika veikta alkohola ietekmes pārbaudi, viņam konstatēja alkohola reibumu l,4904‰ un, izdarot atkārtotu mērījumu l,4352‰, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs. Par izdarītajiem Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta un 4.punkta pārkāpumiem /pers. A/ sastādīts administratīvais protokols P078l

Šādos apstākļos ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

Apsūdzētais /pers. A/ sevi par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā, to apstiprinot tiesas sēdē, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Iepazinusies ar lietas materiāliem, uzklausījusi prokurori un apsūdzēto, ņemot vērā to, ka apsūdzētais atzīst savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā un piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas sekas apsūdzētajam tiesas sēdē izskaidrotas un sekas ir skaidras, apsūdzētā vaina ir pierādīta ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, līdz ar ko saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527. panta trešo daļu pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā netiek izdarīta.

Vērtējot apsūdzētā darbību juridisko kvalifikāciju, tiesa atzīst, ka /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pareizi kvalificēts pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas, jo viņš apsūdzībā norādītajā laikā un vietā vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, būdams alkohola ietekmē.

Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa konstatēja, ka /pers. A/ līdz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanai bija piecas reizes sodīts, sods izciests, sodāmība dzēsta *(lietas 18.-20.lapa)*, ar Aizkraukles rajona tiesas 2016.gada 28.jūlija spriedumu /pers. A/ notiesāts pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz 250 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem, bez mantas konfiskācijas, sods nav izciests, desmit reizes sodīts administratīvā kārtā *(lietas 17.-18.lapa).* Apsūdzētais tiesas sēdē paskaidroja, ka nestrādā, apgādībā personas neatrodas.

Nosakot sodu, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 35., 46., 47. un 48. pantu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā atbildību mīkstinošos un atbildību pastiprinošos apstākļus, vainīgā personību.

Apsūdzētais izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu atzīts par mazāk smagu noziegumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.,48. pantu atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

Nosakot sodu un tā apmēru, tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais savu vainu atzīst un nožēlo izdarīto, smagas sekas viņa darbību rezultātā nav iestājušās, izvērtē lietas apstākļus, proti, automašīnu vadījis ievērojamā alkohola ietekmē, tādejādi apdraudot citu satiksmes dalībnieku drošību un tiesa nenodibināja tādus iemeslus, kas dotu pamatu uzskatīt automašīnas vadīšanu alkohola ietekmē par neatliekamu un ārkārtēju iemeslu, apsūdzētā personību.

Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija paredz sodu brīvības atņemšanas veidā uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Atbilstoši Krimināllikuma 35.panta otrajai daļai soda mērķis ir aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Soda bardzības izvēlē tiesa ņem vērā Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2007./2008. gada tiesu prakses apkopojumā „Apgabaltiesu kā pirmās

instances tiesas un Augstākās tiesas krimināllietu tiesu palātas kā apelācijas instances tiesas sodu piemērošanas prakse" izteikto viedokli, ka krimināsodam jābūt tādam, kas sekmē noziedzīgu nodarījumu veicinošo faktoru novēršanu (mazināšanu). Soda bardzība bieži vien nav pietiekama, lai persona apzināti atteiktos no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Tāpat krimināsodus nedrīkst izmantot, lai iebiedētu sabiedrību *(sk. apkopojuma 17.-21.lpp.)*.

Izvērtējot Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijā norādīto soda veidu piemērošanu, tiesa secina, ka pamatsods naudas soda veidā apsūdzētajam nav piemērojams. Izvērtējot Krimināllikuma 41.panta otrās daļas 2.punktā norādīto, ka par mazāk smaga nozieguma izdarīšanu piemērojams naudas sods piecu līdz tūkstoš Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā, kā arī atbilstoši minētā panta ceturtajai daļai nosakot apsūdzētā mantisko stāvokli, tiesa secina, ka šis soda veids ir apsūdzētajam neatbilstošs, jo apsūdzētais nestrādā, pastāvīgu ienākumu viņam nav, līdz ar to šī soda piespriešanas gadījumā pastāv risks, ka tiesas spriedums būs neizpildāms.

Tiesa atzīst, ka brīvības atņemšanas sods, kaut vai īslaicīga brīvības atņemšana apsūdzētajam nav piemērojams, jo šāds sods būtu pārāk bargs un neadekvāts izdarītajam noziedzīgajam nodarījumam.

Izvērtējusi spriedumā iepriekš norādītos apstākļus, apsūdzētā attieksmi, proti, ka viņš nožēlo izdarīto, to, ka līdz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanai viņš juridiski skaitījās nesodīts, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam piemērojams Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijā paredzētais piespiedu darbs uz 200 stundām, veicot piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba un mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Piemērojot piespiedu darbu, tiks sasniegti krimināsoda piemērošanas mērķi - aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgos par krimināltiesisko aizliegumu neievērošanu, piespriežot izpildīt bezatlīdzības darbu; resocializēt sodītās personas un panākt likumpārkāpēju labošanos, t.i., atturēšanos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas nākotnē; ietekmēt citu cilvēku uzvedību, brīdinot par atbildību, kas seko tiesību normu neievērošanas gadījumā.

Bez tam apsūdzētajam piemērojams Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijā paredzētais obligātais papildsods - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana. Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija paredz papildsodu transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem. Ņemot vērā apsūdzētajam konstatēto alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā 1,4904 promiles, bet atkārtotā mērījumā 1,4352 promiles, tiesu praksi līdzīgās lietās, tiesa atzīst, ka transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas laiks būtu nosakāms uz četriem gadiem, kas būtu samērīgi un taisnīgi.

Nosakot galīgo sodu /pers. A/, saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu daļēji pievienojams piespriestais sods pēc Aizkraukles rajona tiesas 2016.gada 28.jūlija sprieduma, kas bija noteikts piespiedu darbs uz 250 stundām, transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 4 gadiem, bez mantas konfiskācijas. Spriedums stājies spēkā 2016.gada 9.augustā.

Šāds sods apsūdzētajam būs audzinošs, samērīgs, taisnīgs un taisnīguma atjaunojošs.

Saskaņā ar Krimināllikuma 42. panta trešo daļu tiesa, nosakot mantas konfiskāciju par noziedzīgu nodarījumu pret satiksmes drošību, piemēro daļēju mantas konfiskāciju un attiecina to uz transportlīdzekli.

No lietas materiāliem redzams, ka /pers. A/ vadījis automašīnu Suzuki Alto bez transportlīdzekļa reģistrācijas numura. Minētā automašīna /pers.A/ nepieder.

Līdz ar to daļēja mantas konfiskācija, attiecinot to uz automašīnu Krimināllikuma 42. panta trešās daļas kārtībā nav piemērojama un detalizētāk spriedumā netiek vērtēta.

Radītā kaitējuma, procesuālo izdevumu, lietisko pierādījumu lietā nav.

Tiesa atzīst, ka drošības līdzeklis saskaņā ar Krimināprocesa likuma 241. pantu apsūdzētajam nav piemērojams, jo tiesa nekonstatēja tādus apstākļus, kas dotu pamatu uzskatīt, ka apsūdzētais izvairīsies no sprieduma izpildes.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Krimināprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 527.-530. pantu, tiesa

nosprieda

Atzīt **/pers. A/** par vainīgu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar piespiedu darbu uz 200 (divi simti) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem, bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu daļēji pievienojot piespriesto sodu pēc Aizkraukles rajona tiesas 2016.gada 28.jūlija sprieduma, galīgo sodu **/pers. A/** noteikt piespiedu darbu uz 280 (divi simti astoņdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem, bez mantas konfiskācijas.

Drošības līdzekli **/pers. A/** neizraudzīt.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā no pilna sprieduma pieejamības dienas 2016.gada 26.augusta, sūdzību iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Pilns spriedums sagatavots 2016.gada 26.augustā.

Tiesnese J.Bebriša